

Viðmerking:

Um Bíbliutulking

Kann man meina það mótsatta af nokrun, sum stendur klárt og týðiliga í einum teksti, og tö sýna segja vera samdan við tekstin? Biblían er ein tekstur, sum er tulkadur nógv gjøgnum tíðirnar. Ofta verður tosa um 2 hövuðsmátar at tulka bíbliuna uppá (hóast það eru fleiri).

Tveir mátar at tulka bíbliuna uppá

Það eru tveir «humanu» og «fittu» sum eitt nú meina, at kvinnur kunnu vera prestar, og at homosexuallitetur er í lagi í einum kristnum samanhengi, hóast það mótsatta stendur klárt í bíbliuni. Og siga at helviti ikki er til, hóast það stendur í evangeliinum hjá Matteus kap. 13, v. 41-42, at «Menniskjansurinn... Skal kasta tey í eldovnin; har skal verða grátur og tanngrísl.» Er tveir «humanu» og «fittu» so í veruleikanum eitt slag av hókklum, ið ikki tora ella vilja siga sannleikan?

Hetta siga ofta tey, sum eru frelst, og siga segj uppáta bíbliuna bókstaviglitt og meta hana vera «fullkomna orð Guds». Og man freistast til at gera teimum rætt. Ja, hvussu kann man anars tulka orðini í fyrsta korintarbrevið 11 kap. 3 vers: «Men eg vil, at tit skulu vita at Kristus er hovevur hvors mana; men hovevur konurnar er maðurin og hovevur Kristis er Guð.» Og víðari í 14 kap. Vers 34-35: «Eins og í øllum kirkjuliðunum hjá hinum heilagu, skulu konur tykkara tuga í kirkjusalmonum; ti at tað er ikki teimum loyvt at tala, men teir skulu vera undir undirbrotlag, soleiðis sum lógin eisini sigur. Mwn vilja teir læra okkurt, tá skulu teir spyrja sínar egnu menn heima; ti at tað er ósømd fyri konu at tala í kirkjusalmonum.» Er hetta ikki greið tala? Hvast stendur her at kvinnan er hovevur hjá manninum ella...? Og kunnu kvinnur tala sambært tekstinum ella ikki? Er tað ringt at skilja?... Men allíkvæl, er tað okmúr, sum meinar tað mótsatta og er annars samd/ur við tekstin og røpa undamentalistar, dogmatikarar, fanatikarar osv. aftur imóti hesum frelstu, sum siga tað í tekstinum sigur. Istaðin fyr at taka eina greiða stóðu, rennur man sum hundur um heitan greyt. Undarligt ikki at taka ein konsekvens av tekstinum. Eingin kvinnufriðing kemur av at kvinnur kunnu bliva prestar.

Og út frá teirri «fundamentalistisku» bíbliuppfattan verða mór sett og harðir domar felldir. Og hevur man síni ting í ordan, er tað fyrri mer í lagi at fella harðar domar hovevur við svednum móti hókklum. Men ein kann við røttum spyrja, taka tey bíbliuna bókstav fyrri bókstav, hesi frelstu, sum siga seg gera tað og trúgva á hana og liva eftir henni? Liva ey upp til síni krøv? Hesir Bólkarnir sum frelsa og hava frian vitnisburð, tungutalu, grøða við händsálegglis og bøn og orðum. Hesi sum siga seg lata andan virka.

Allar hesar protestantisku sektinar sum t.d. Bróðrasamkoman, hvítusunnusamkomur, frelsunarherurin, heimamission osv. Fyri at taka bíbliuna bókstaviglitt, kann man jú ikki bara taka eitt petti úr og so lata sum um hitt ikki er til, sum tey «humanu» og «fittu» vera «ákærd» fyrri at gera. Man kann ikki siga seg trúgva á himmalin og so siga, at helviti ikki er til, ti tað er ov ræðuligt.

Og at tað er ófættvísit at hlakad fólk í helviti? Hetta hevur m.a. eitt kjak millum John Johannesen og Somma Jacobsen snúð seg um.

Ella at loyva kvinniligum prestum, hóast tað stendur í bíbliuni, at hetta ikki kann góðtakast. Ella giftast við fráskildum, ti «hvør tann sum giftist við fráskildari konu, drívur hór» (Matteus 5. Kap. v. 32) Hetta klandrast man m.a. um í fólkakirkjuni. Og klandri er fylgt við merkiligari stórar interressu bæði í fjølmóðum og aðrastaðni.

Hvussu blivur man frelstur?

Men eftir stendur spurningurin, hvussu blivur man frelstur sambært bíbliuni? Tað skuldi annars veri nógvastaðni, at man fekk svar uppá tann spurningin. Vís lesa í Lukasevangeliinum 18 kap. Vera 18 til 22 har ein rikur maður kemur til Jesus og spyr: Góði meistari, hvast skal eg gera fyrri at fáa ævigt liv? Men Jesus segði við hann: «Hvi kallast tú meg góðan? Eingin er góður uttan ein tað er Guð. Bóðni kennir tú: Tú mást ikki dríva hór; tú mást ikki stjála; tú mást ikki siga rangan vitnisburð; æra móðir tína.» Men hann segði: «Alt havi eg hildið frá barnárum mínum.» Men tá Jesus hoyrdi hetta segði hann við hann: Eitt væntar teir enn. Sel alla ogn tína og skift hana millum teirra fátæku, tá skalt tú hava dýran grip í himmalinum og kom so og fylg mær.» Men tá hann hoyrdi hetta var hann heilt tungur í huga, ti at hann var ógvuliga rikur. Men tá Jesus sá tað á honum, Segði hann: «Hvussu torfórt er hjá teimum sum eiga rikidómi at koma inn í Guðs ríki? Ti at tað er lættari hjá einum kameli at fara í gjøgnum nálareyga enn hjá einum rikum at koma inn í Guðs ríki.»

Og lesur man t.d. Apostlasöguna 4 kap. Vers 32 til 35 stendur soleiðis har: Men allur flokkurin av teimum, sum tiki høvdu við trúgv, hevði eitt hjarta og eina sál, og ikki ein teirra segði náðat vera sít av ti hann átti, men ald var samogn hjá teimum. Og við miklari kraft böru apostlarnir vitni um Harrans Jesu Kristis uppreisn, og stór náði var yvir teimum øllum. Ti at ikkiheldur var náðat tórvandi millum teirra, ti at allir, sum áttu jørð ella hús seldu tey og komu við peningavirðinum fyrri tað sum teir høvdu selt, og lögðu tað fyrri fótunara á apostlunum og tað var sundurbýtt til ein og hvønn, eftir sum honum var torvur á. Um Ananias sum snýtti, og leyg, mælti Pætur: «Ananias, hvi hevur Sátan fylt hjarta títt, so at tú hevur lögð fyrri honum heilaga anda og hevur tiki burturav peningavirðinum fyrri jørðina? Var hon ikki tín, meðan hon var í tíni ogn og hevur tú ikki ræði á söluvirðinum? Hvi hevur tú í hjarta tínum sett teir hesa gerð fyrri? Tú hevur ikki lögð fyrri menniskjum men fyrri Guði.» Sum sæst, so vóru orðini av Jesu munni, um at selja sína ogn, tikið seriøst og bókstaviglitt av teimum fyrstu kristnu.

Hvur so nakar av hesum «fundamentalistinum», tikið hesi orð alvorligt? Mangan hevur man hoyrt feitar prestar við góðari lón staði og forklára aftur og fram um hetta við sínun undarliga og eykenda tónalag. Hesir menn (og kvinnur) sum ríka seg upp uppá lóingina og deyðan hjá einum fátøkum manni, ið bað sínar apostol um at selja sína ogn. Men teir eru so «humanistiskir» og «fittir». Teimum nýtist ikki taka bíbliutekstin so bókstaviglitt.

Og mangan hevur man hoyrt missionarar í finum og reimum klæðningi, og sum siga seg taka bíbliuna bókstaviglitt, og eru «fundamentalistar». Men teir taka ikki hetta uppá tunguna. Hverur reidarn, handilsmaðurin ella vinnulívsmaðurin, ið er trúgvandi og hevur Jesus í hjartanum og aktivur kristin, eitt nú baptist, gjørt hetta? Ella er tað nakar av teimum, sum hevur selt sínar ognir, givi virðini frá søluni og lagt tað fyrri fótunara á apostlunum?

Eingin av teimum hevur selt sína ogn og hevur býtt sína ogn við tey fátøku. Hvussu kunnu teir tá eiga dýran grip í Himli og lova orðum tað sama? Og hvussu kunnu teir, tá teir ikki eiga dýran grip í himli, lova orðum æviga revsing í helviti? Kann man taka orðini um kvinnuna sum skal tuga og helvitis revsing sum «Guðs fullkomna orð», men ikki hesi? Og um «fundamentalistarnir» kunnu framheva tað teir hava hug til, kunnu «humanu» ikki á sama hátt gera tað? Er alt í samogn hjá teimum, sum siga seg trúgva bókstaviglitt á hvi í Bíbliuni?

Og um tað ikki er tað, hvi hava tey so loyvi til at taka sít burtur úr og ikki gera eftir hesum, men partí eftir hesum og siga við onnur hvast tey kunnu gera? Eitt nú Sonni Jacobsen og Anja Hansen siga seg í blóðnum at vera trúgvandi og siga, at Biblían er «fullkomna orð Guds». Í kjaki við John Johannesen hevur Sonni Jacobsen sagt, at tá John kallar Guð barnamordara, diktator o.a. so sigur Sonni at John tosar um Ein, sum hann ikki kennir. Men hvi skuldi nakar ið sigur seg kenna Guð, (og er limur áðurnevndu trúðarbólku) í veruleikanum kent Guð? Kenna tey Hann sum sigur: Sel alla ogn tína og skift hana millum teirra fátæku og tá skalt tú hava dýran grip í Himmalinum og kom so og fylg mær. (Lukas kap. 18, 25 vers). Ella «Um onkur kemur til mín og ikki hatar fæðir sín og konu og børn og brøður og systur, ja sína egna sál við kanna hann ikki vera lærusveinur mín. Tann sum ikki ber kross sín og fylgir mær eftir, kann ikki vera lærusveinur mín. (Lukasevangelið 14 kap. V. 26-27) Hesi sum ikki taka «fullkomna orð Guds» fyrri fult.

Guðs kærlíki

Limirnir í eini samkomu, fylgja, teimum boðum, reglum og normum, sum samkoman setir. Og sigur hon ikki, at alt skal vera í samogn, hvi skuldi nakar tá selt ogn sína? Og millum hierarki og kontroll, er tað ein dynamikkur ið fær samkomuna at fungera og tað er nestrakerleikin millum limirnir. Og tað er í veruleikanum tann kerleikin, ið tosa verður um, tá frelst fólk siga seg kenna Guðs kærlíki, sum eitt nú tá Sonni Jacobsen sigur, at hann «bara hevur kent Guð sum ein kerleiksfullan fæðir.» Sum sæst av omanfyrir nevnda hevur hesin kerleiki frá «Fæðirinum», sum tey flestu kenna, ikki nógv við bíbliutekstin at gera.

Av frugtum teirra skulu tit kenna teir. Og ikki kann sigast annað, enn at salti hevur mist sína kraft. Ella sum ein danskur rithøvandi, tók til einaferð (um fólkakirkjuna, men kundi verið sagt um allar hinar). «Jeg kan dog blive præst. Præst i denne kirke? Jeg ville heller være rovmorder. Thi for denne synd ved jeg dog, der findes tilgivelse.» Amen.

Jóannes á Stykki

Útvarps- og sjónvarpsskráir

Í summar verður verða skráirnar avmarkaðar til ÚF, SvF og TV3

Mikudagur 21. juli

- 6.30 Tíðindi
- 6.35 Góðan Mogn Føroyar
Björg Brend og Jákup Sørensen leggja til rættis
- 7.00 Tíðindi
- 7.03 Morgunlestur
Harry Hansen á Toftum lesur.
- 7.15 Góðan Mogn Føroyar
- 7.30 Tíðindi
- 7.35 Góðan Mogn Føroyar
- 8.00 Tíðindi
- 8.05 Góðan Mogn Føroyar
- 9.00 Tíðindi
- 9.05 Morgunlestur (e)
- 9.15 Dagsins tónar
- 9.30 Norðurlatlantiska byggjan í Keypmannahavn
- 10.00 Tíðindi
- 10.05 Fimleikalotan
Elna & Egga skipa fyrri.
- 10.10 Kvøðuljómur til sjófólk
- 11.00 Tíðindi
- 11.01 Í vingaróðrum (e)
- 12.00 Veðutíðindi
- 12.02 Middagstónleikur
- 12.15 Skráin og lýsingar
- 12.20 Tíðindi og ítróttur
- 12.40 Døgurðatónar
- 13.01 Tónatímin
- 14.00 Tíðindi
- 14.01 Nýtt og gott gamalt
Kim Hansen velur lögini
- 15.00 Tíðindi
- 15.01 Summar 99
Björg Brend, Theodor Olsen og Helena Debes Højgaard leggja til rættis.
- 16.00 Tíðindi
- 16.01 Summar 99
- 17.00 Tíðindi
- 17.05 Grugg
Annís Bjarkhamar stillar fyrri
- 18.00 Tónleikur
- 18.25 Skráin og lýsingar
- 18.30 Tíðindi
- 19.00 Heimurin í dag
Hilmar Jan Hansen leggur til rættis
- 19.30 Taktir og tónar
- 20.30 Á sanganna veingjum
Gunnvør Poulsen skipar fyrri
- 21.00 Tíðindi
- 21.05 Studio 4
Rúni Jákupsson og Heðin Arge stilla fyrri
- 23.00 Tíðindi

Hósdagur 22. juli

- 6.30 Tíðindi
- 6.35 Góðan Mogn Føroyar
Björg Brend og Jákup Sørensen leggja til rættis
- 7.00 Tíðindi
- 7.03 Morgunlestur
Harry Hansen á Toftum lesur.
- 7.15 Góðan Mogn Føroyar
- 7.30 Tíðindi
- 7.35 Góðan Mogn Føroyar
- 8.00 Tíðindi
- 8.05 Góðan Mogn Føroyar
- 9.00 Tíðindi
- 9.05 Morgunlestur (e)
- 9.15 Dagsins tónar
- 9.30 Heimurin í dag (e)
- 10.00 Tíðindi
- 10.05 Fimleikalotan
Elna & Egga skipa fyrri.
- 10.10 Lurtarnir og vit
Elis Poulsen stillar fyrri
- 11.00 Tíðindi
- 11.01 Gjallarhornið (e)
Kári Sverrisson leggur til rættis
- 11.30 Undir døgurða
- 12.00 Veðutíðindi
- 12.02 Middagstónleikur
- 12.15 Skráin og lýsingar
- 12.20 Tíðindi og ítróttur
- 12.40 Døgurðatónar

Mikudagur 21. juli

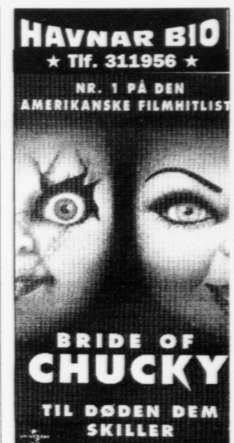
- 19.00 Calimero
- 19.30 Gásahold 1:2
- 20.00 Kalda kríggis: Vietnamkríggis
- ensk dokumentarar
- 20.55 Á ákærunkinum
- am. aut. drama
- 22.25 Horvin
- dansk dokumentar
- 22.55 Bestu vinfólk 5:9
- bretsk røð
- 23.50 Millennium
- 00.35 Lióugt

Mikudagur 21. juli

- 5.01 Teknifilmur
- 7.15 Hvíde Løgne
- 7.40 Hvíde Løgne
- 8.10 Ricki Lake
- 9.00 TV-shop
- 10.20 Golden Girls
- 10.50 Days of Our Lives
- 11.40 Days of Our Lives
- 12.30 Sabrina the Teenage Witch
- 13.00 The Nanny
- 13.30 Golden Girls
- 14.00 Little House on the Prairie
- 14.55 J.A.G. - Judge Advocate General
- 15.50 Sjov og Spas
- 16.20 Ricki Lake
- 17.15 Skjult kamera
- 17.30 The Nanny
- 18.00 Sabrina the Teenage Witch
- 18.30 Sjov og Spas
- 19.00 Nightjohn
- 20.45 J.A.G.
- Judge Advocate General
- 21.40 Bellevue
- 22.10 Married With Children
- 22.35 La Femme Nikita
- 23.30 Magnum
- 01.15 Vanishing Son
- 02.10 Lióugt

Hósdagur 22. juli

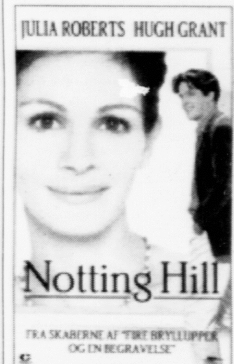
- 5.01 Teknifilmur
- 7.15 Hvíde Løgne
- 7.40 Hvíde Løgne
- 8.10 Ricki Lake
- 9.00 TV-shop
- 10.20 Golden Girls
- 10.50 Days of Our Lives
- 11.40 Days of Our Lives
- 12.30 Sabrina the Teenage Witch

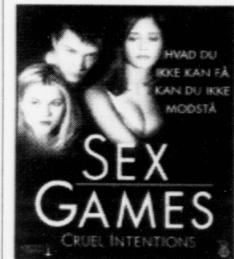
Mikud. 21.07. kl. 18³⁰
Mikud. 21.07. kl. 23³⁰
Hósd. 22.07. kl. 18³⁰
Hósd. 22.07. kl. 23³⁰

Mikud. 21.07. kl. 18⁴⁵
Hósd. 22.07. kl. 18⁴⁵

Mikud. 21.07. kl. 20³⁰
Hósd. 22.07. kl. 20³⁰

Mikud. 21.07. kl. 20⁴⁵
Hósd. 22.07. kl. 20⁴⁵

Mikud. 21.07. kl. 22⁴⁵
Hósd. 22.07. kl. 22⁴⁵

